

ਐਕਟ 1952 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਫਰਮ ਬੁਲਾਕੀ
ਦਾਸ-ਮਦਨ ਮੋਹਨ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਵੀ.
ਰਾਮ ਸਰੂਪ
ਵਾਲਸ਼ੇ, ਜੇ.

ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਅੱਗੇ ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆ, ਜੇ.

ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1959 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 923

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ (1898 ਦਾ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 204 (1.ਏ.) ਅਤੇ (1.ਬੀ.)- ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ—ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ-ਧਾਰਾ 202-ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ-ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ-ਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ-ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਕਰੀਏ-ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ।

1959
ਦਸੰਬਰ, 3

ਹੈਲਡ, ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (1.ਏ.) ਅਤੇ (1.ਬੀ.) ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਹੈਲਡ, ਕਿ ਧਾਰਾ 204, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ (1.ਬੀ.) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ ਕਿ ਸੰਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਮਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਪੀ ਸੰਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਤਵੀ,

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਪੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 537 ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਨਾ ਹੀ ਮੰਨੇ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੈਲਡ, ਅੱਗੇ, ਕਿ ਧਾਰਾ (1.ਏ.) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਵੇਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਲਟ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।

ਹੈਲਡ ਵੀ, ਕਿ ਧਾਰਾ 202, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਝੂਠ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਧਾਰਾ 202, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਔਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ; ਹੋਰ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਹੈਲਡ, ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕੋਈ ਅਯੋਗ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਤਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਇੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਹ ਹਨ, ਜੋ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਹੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਪਰੀਤ ਸੰਕੇਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, "ਸ਼ੈੱਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਇਸਦੇ ਭਵਿੱਖ ਕਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ)

ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਪਤਾ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਇਸਦਾ ਪਿਛਲਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣਗੇ; ਇਹ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਕਨੂੰਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਗਾ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਮਹਿਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾਲ, ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ ਐਸ ਭੰਡਾਰੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਰੋਹਤਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 438, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੰਬਰ 204-ਆਰ.ਕੇ., ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 1959 ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਆਰ. ਗੁਪਤਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਰੋਹਤਕ, ਮਿਤੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀਵਨੀ ਬਾਈ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ।

ਦੋਸ਼: ਧਾਰਾ 497/494, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਆਈ .ਐਸ. ਕਰੇਵਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਨ. ਤਿਵਾੜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਰੋਹਤਕ, ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ ਨੇ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀਵਨੀ ਬਾਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 497/494, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਡੀ. ਗੁਪਤਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਰੋਹਤਕ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਨੇ 14 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀਵਨੀ ਬਾਈ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 204, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ

ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 204, ਧਾਰਾਵਾਂ ਰਾਮ
(1 ਏ) ਅਤੇ (1 ਬੀ), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਨਰਾਇਣ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ.
ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 204, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ
ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਅਣ-ਸੋਧੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ _____
ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਚਤੁਰਭੁਜ ਬਨਾਮ ਨਾਹਰਖਾਨ (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਦੁਆ, ਜੇ.

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਮ.ਪੀ. 28

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾਲ ਭੇਜ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ
204, ਧਾਰਾਵਾਂ (1 ਏ) ਅਤੇ (1 ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਦੀ
ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ
ਰਾਜ, ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ
ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚਤੁਰਭੁਜ ਬਨਾਮ ਨਾਹਰਖਾਨ (1) ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ
ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ
ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ
ਧਾਰਾ 537 ਦੇ ਤਹਿਤ ਠੀਕ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹਨ। ਮੈਂ ਖੁਦ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ
ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਧਾਰਾ 204, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਜ਼ਾ ਸੋਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ
ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ
ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 494, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ
17 ਅਤੇ 18 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 497 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ ਦੁਆਰਾ
ਦਸੰਬਰ, 1958 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ
ਨਹੀਂ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ 3 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ
ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 9 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ
202, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ

ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ
ਵੀ.

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ
ਸਨ;

ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਮ.ਪੀ. 28

ਅਤੇ ਹੋਰ

ਦੁਆ, ਜੇ.

ਫਿਰ ਕੇਸ ਦੁਬਾਰਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 22 ਜਨਵਰੀ 1959 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਰਦੂ ਚਿਠਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 5 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਪਰ ਗਵਾਹ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ; ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ 22 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀਵਾਨੀ ਬਾਈ ਦੁਆਰਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਆਰ. ਵਿਜ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਪਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ 27 ਜਨਵਰੀ 1959 ਦਾ ਦਿਨ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਔਰਤ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 5 ਫਰਵਰੀ 1959 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 5 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇਸ ਨੂੰ 19 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 9 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਔਰਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 19 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 26 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 19 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ, 9 ਮਾਰਚ, 1959 ਅਤੇ 19 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ, ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 202, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ 2 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਦੀ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਜੈਨ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਰੋਹਤਕ, ਦੁਆਰਾ 25 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। 26 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀਵਾਨੀ ਬਾਈ ਦੁਆਰਾ 22 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959, ਫਿਰ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਅਤੇ ਫਿਰ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਅਤੇ ਫਿਰ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ,

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀਵਨੀ ਬਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਉਸਨੇ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 399 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮੁਢਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਅਤੇ ਦੁਖਦਾਈ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ; ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਔਰਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵੱਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 399, ਉਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਾਸਾ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਹੁਕਮ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੜਾਅ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, 25 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਸੀ।

ਸਿੱਖਿਅਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ 14 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ 15 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ, ਜਿੱਥੇ

ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ
ਵੀ.
ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਰਾਮ
ਨਰਾਇਣ
ਵੀ.
ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 25 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ 2 ਜੂਨ, 1959 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੀ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 25 ਜੂਨ, 1959 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 6 ਜੂਨ, 1959 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸੂਚੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 14 ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦਾ ਪੰਨਾ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕੀ ਧਾਰਾ 204, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਧਾਰਾ 202, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਯੋਗ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਤਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਇੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਣ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਹ ਹਨ, ਜੋ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਹੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਪਰੀਤ ਸੰਕੇਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, "ਸ਼ੈਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਇਸਦੇ ਭਵਿੱਖ ਕਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਂਜ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਦੀ ਇੱਕ ਨੀਅਤ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਤਾ ਸਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣਗੇ; ਇਹ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਹੋਰ

ਨਿਯਮ ਦੱਸੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਬੇਕਸੂਰਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਕਨੂੰਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਗਾ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਮਹਿਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾਲ, ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਾਮ
ਨਰਾਇਣ
ਵੀ.
ਬਿਸ਼ੰਬਰ
ਨਾਥ ਅਤੇ
ਹੋਰ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 204, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (1 ਏ) ਅਤੇ (1 ਬੀ) ਦੇ ਘੇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਮਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 204 (1 ਬੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾ ਤਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ

ਰਾਮ
ਨਰਾਇਣ
ਵੀ.
ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਸੂਚੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਕ ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੂਰਕ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਧਾਰਾ 204, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਦੀ ਧਾਰਾ (1 ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ ਕਿ ਸੰਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਮਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਪੀ ਸੰਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਤਵੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਪੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ; ਸੈਕਸ਼ਨ 537, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੈ; ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ (1 ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗਣਰਾਜ

ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਈਰਖਾ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋਰ

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕਿਸ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ; ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਹੁਣ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੰਨਾ ਇੱਛੁਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਖ਼ਤਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸਿਰਫ ਤਕਨੀਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜ਼ਿਠ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 202, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀਵਨੀ ਬਾਈ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 202, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

"202. (1) ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 192 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੇਸ ਦੀ ਖੁਦ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ, ਜੇ ਉਹ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਝੂਠ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ;

ਰਾਮ
ਨਰਾਇਣ
ਵੀ.
ਬਿਸ਼ੰਬਰ
ਨਾਥ ਅਤੇ
ਹੋਰ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 200 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

(2) ਜੇਕਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਇਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਵਾਰੰਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(2 ਏ) ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ (ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ) ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਝੂਠ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਔਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 202, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ; ਹੋਰ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ

ਸਹੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ। ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਖੁਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਦਿਆਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਾਰ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਆਰ. ਗੁਪਤਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਰੋਹਤਕ, ਮਿਤੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 202, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 'ਤੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 202, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦੀ ਹੈ; ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ; ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜੋ।
ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਰਾਮ
ਨਰਾਇਣ
ਵੀ.
ਬਿਸ਼ੰਬਰ
ਨਾਥ ਅਤੇ
ਹੋਰ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਅੱਗੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਈ.ਡੀ.ਦੁਆ, ਜੇ.ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਵੂਲਨ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲਜ਼, -ਅਪੀਲੈਂਟ

ਬਨਾਮ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1958 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ- 1050

1959 ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) -ਧਾਰਾ 226-ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ-ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ
ਦਸੰਬਰ, 8 ਕਿੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ-ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਘੇਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।